

V.Y. Nazarenko
Belarusian State University
e-mail: varya.nazarenko.1999@mail.ru

**The female image in modern Chinese prose: tradition and innovation
(on the example of the works of Pan Xiaoping “The Young Man”
and Xu Kun “The Kitchen”)**

Key words: image, modern Chinese literature, Pan Xiaoping, women’s prose, Xu Kun.

This article examines female characters in late 20th century Chinese prose. The works of Pan Xiaoping and Xu Kun analyzed in terms of gender relations. The article examines the imaginative system of the works and notes the reasons for the popularity of women's literature in Qi-tai, among which it should be noted the general feminization of society. This aspect is important for the works of these women writers, who have raised a problem of women's role in modern Chinese society. The key female characters characterized, the problematics of the works revealed.

У.К. Навумаў
Дзяржаўная ўстанова адукацыі “Сярэдняя школа № 38 г. Віцебска”
e-mail: naumov8765@gmail.com

УДК 811.161.3

ЖЫВЁЛЬНЫ СВЕТА У БЕЛАРУСКІХ ПРЫКАЗКАХ І ПРЫМАЎКАХ

Ключавыя словы: прыказкі, прымаўкі, культура, арніталагічныя вобразы, слоўнік прыказак.

У артыкуле даследуюцца асаблівасці паказу вобразаў жывёл у беларускіх прымаўках і прыказках.

Чалавек існуе побач са светам жывёл здаўна. У эпоху першабытнасці людзі звязвалі паходжанне свайго роду з жывёламі-продкамі. У старажытных культурах каты, сабакі, каровы абагаўляліся, займалі значнае месца ў жыцці чалавека. Таму вобразы розных жывёл знайшлі шырокае адлюстраванне ў вуснай народнай творчасці.

Існуе ўстойлівая трактоўка вобразаў жывёл. Яна сфарміравана ў беларускіх народных казках, байках. Але найбольш поўнае ўяўленне пра свет жывёл можна знайсці ў прыказках і прымаўках. Гэта творы, у якіх нашы продкі ўвасобілі для нас мудрыя заветы, маральныя законы і правілы паўсядзённага жыцця, надзвычай багаты вопыт калектыўных паводзін у грамадстве. Прыказкі кароткія, але трапныя. Вобразы жывёл у іх прадстаўлены больш поўна, чым у іншых фальклорных творах. Мяне зацікавіла пытанне: назвы жывёл у прыказках выкарыстоўваюцца выпадкова або ёсць нейкая заканамернасць?

Мэта даследавання - выявіць асаблівасці паказу вобразаў жывёл ў беларускіх прымаўках і прыказках. Для дасягнення гэтай мэты ставіліся і вырашаліся наступныя задачы: скласці частотны слоўнік прыказак, якія ўключаюць у сваю структуру назвы жывёл; разгледзець асаблівасці сімвалічнага зместу вобразаў; вызначыць характэрныя для прыказак вобразы жывёл, асаблівасці іх паказу.

У якасці матэрыялу даследавання выкарыстаны “Слоўнік беларускіх прыказак”, які склалі І.Я.Лепешаў і М.А. Якалцэвіч. Прадметам даследавання сталі прыказкі і прымаўкі, якія ўключаюць у сваю структуру назвы жывёл.

У працэсе даследавання былі выкарыстаны такія метады, як пошукавы, выбарачны, колькасна-статыстычны, метада абагульнення.

Прааналізаваўшы “Слоўнік беларускіх прыказак”, мы прыйшлі да наступных высноў. Унікальнасць прыказак заключаецца ў тым, што ў кароткай форме адлюстравана ўся глыбіня народнай думкі, жыццёвага вопыту, перажыванняў і гумару беларускага народа

У рабоце прааналізавана 227 прыказак са слоўніка. У іх сустракаецца 58 слоў-назваў жывёл, птушак і іншых прадстаўнікоў фаўны. Героямі 104 (46%) прыказак сталі 16 найменняў хатніх жывёл, 43 (19%) дзікіх жывёл, 70 (31%) сталі птушкі, 10 (4%) іншыя прадстаўнікі фаўны.

Конь (кабыла, конік) – 30 словаўжыванняў, кошка (кот, каток) – 18, сабака (сабачка) – 15, свіння – 12. Самыя папулярныя ў беларускіх прыказках менавіта гэтыя жывёлы, таму што яны ігралі важную ролю ў хатняй гаспадарцы нашых продкаў. Усе яны звязаны са станючымі якасцямі людзей: сумленнасцю, працавітасцю, спагадлівасцю. Гэта духоўныя каштоўнасці нашага народа.

Лідар у прыказках – заонім конь. Пра яго гаворыцца з павагай: *“Шануй каня дома, а ён цябе ў дарозе”*, *“Хто коней мяняе, у таго хамут гуляе”*. Конь быў асновай сялянскай працы, увасабленне працалюбства, здароўя, трываласці. Сабака ў нашых продкаў асацыіраваўся з вобразам сябра, ахоўніка: *“Як сабаку кормяць, так сабака і брэша”*, *“Маленькі сабачка да старасці шчанюк”*. Адценні адмоўнага стаўлення да сабакі праяўляюцца у прыказках: *“Сабака брэша – вецер носіць”*, *“Сабаку сабачая смерць”*. Пра прыхільнасць сабакі да чалавека гаворыцца ў прыказцы *“Бег сабака за калёсамі, мусіць бегчы і за санямі”*. У выслоўях пра свінню адчуваецца жарт, высмейванне неахайнасці з адценнем гумару: *“Госці ў хату – свінні рады”*, *“Лішняга і свінні не ядуць”*, *“Як свінню ні кліч, яе заўсёды выдасць лыч”*. Кот і кошка былі папулярнымі у нашых продкаў, таму што дапускаліся ў хату. У характары гэтых жывёл праяўлялася лянота, жаданне адпачыць, смачна паесці: *“Кот глады, што паеў і набак”*, *“Не ўсё кату масленіца”*, *“Ведае кошка, чыё сала з’ела”*.

Ёсць група жывёл, за якімі замацавалася негатыўная характарыстыка. Пра казу, казла, барана гаворыцца не вельмі станоўча: *“Прыйшла каза да ваза, а скубсці няма чаго”*, *“І баран бы касіў, каб хто касу насіў”*. У грамадстве і зараз такія рысы, як абыякавасць, гультайства лічацца

дрэннымі. Яны выклікаюць не толькі смех, але і абурэнне. У іранічнай форме высмейваецца хітрасць, ганарлівасць, неахайнасць, баязлівасць: *Авечку стрыгуць, а баран дрыжыць, Ліса спіць і курэй бачыць, Воўк і лічане бярэ, Як ваўка ні кармі, а яго ў лес цягне.*

Прыкметнае месца ў слоўніку займаюць прыказкі з арніталагічнымі вобразамі. Гэта традыцыйныя беларускія птушкі: бусел, верабей, курыца, варона. Не часта сустракаюцца такія арнітонімы, як каня, кулік, індык, суч. У кожным канкрэтным выпадку ў вобразе той або іншай птушкі актуалізавана ўстойлівае значэнне: *“Слова не верабей, выпусціш – не зловіш”, “Пужаная варона і куста баіцца”.*

Усё гэта сведчыць аб назіральнасці беларускага народа, які стварыў трапныя прыказкі. Яны на працягу стагоддзяў перадаваліся з пакалення ў пакаленне, удакладняліся, набываючы дакладнасць, трапнасць і лаканічнасць.

Літаратура

1. Лепешаў, І. Слоўнік беларускіх прыказак // І.Лепешаў. М.Якалцэвіч. – Мн.; ”Бел. асац. “Конкурс”, 2006. – 544 с.
2. Беларуская міфалогія: Энцыклапедычны слоўнік. // С.Санько, Т.Валодзіна, У.Васілевіч і інш. – Мн., 2004.

V.K. Naumov

State Educational Institution “Secondary school No. 38 in Vitebsk”
e-mail: naumov8765@gmail.com

Fauna in Belarusian proverbs and sayings

Key words: proverbs, sayings, culture, ornithological images, dictionary of proverbs.

The article examines the peculiarities of displaying animal images in Belarusian sayings and proverbs.

П.И. Олейникова

Белорусский государственный университет
e-mail: oleynikovapolina111@gmail.com

УДК 821.581

СПЕЦИФИКА ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ПОЭЗИИ В ИНТЕРНЕТ-ПРОСТРАНСТВЕ (НА ПРИМЕРЕ СБОРНИКА ЧЭНЬ ЛИ «ГРАНИЦА ОСТРОВА»)

Ключевые слова: сетевая литература, тайваньская поэзия, визуальная поэзия, паратекст, Чэнь Ли.

В статье на примере веб-портала тайваньского поэта Чэнь Ли раскрываются особенности функционирования литературы, размещённой